

E ui o le faaaluina o le taimi e a'oa'o ai, e fesoota'i ai ma fefaasoa'i ai i luga o le initaneti e mafai ona avea o se mea fiafia ma mālie, ae atonu ua e tofo foi i nisi o lamatiaga.

O lamatiaga i luga o le initaneti e mafai ona aafia ai: uiga taufaamata'u, faiga faatauanao poo le faileagaina; o le lafo atu o ni ata poo fe'au e lē talafeagai; o le tapa mai e faasoa atu ni ata poo faamatalaga e lē lelei pe lē saogalemu ai ou faalogona; poo le faamalosia o oe e te auai i ni gaoiiga sauā, mata'utia pe solitulafono.

E mafai ona fai sau gaoiiga

Afai o loo e aafia, pe na e aafia i se taimi ua te'a i ni faiga leaga i luga o le initaneti sa mafua ai ona lē to'afilemu ou faalogona, ua e fefe pe popole, e iai laasaga e mafai ona e faia e fesoasoani e puipuia ai oe:

1. Malolo mai le mulimuli pe fesoota'i ma nisi tagata, pe faaalu sina taimi e te alu ese ai mai le initaneti pe a e mana'omia.
2. Aua ne'i taliaina ni molimanao faauo mai tagata e te lē masani ai - ia faamautinoa e te iloa ina poo ai lea tagata ae te le'i faaopoopoina o se 'uo'.
3. Aua le mulimuli i ai, aua le faauō i ai pe poloka tagata e te lē toe mana'o e fesoota'i i ai. Manatua, e lē afaina le teena e fesoota'i ma se isi pe a e lē mana'o ai.
4. Tapē ese manatu e tuu e isi tagata i luga o lau profile poo ni fe'au latou te lafo mai ia te oe e te lē fiafia ai.
5. Lipoti soo se mea e te lagona ai lou lē fiafia poo lou lē saogalemu. Afai e te vaai i ni mataupu e te talitonuina ua solia ai faiga faavae a le auunaga (platform) lea o loo e faaogāina, ia lipoti atu ia i latou. Mo nisi faamatalaga pe faapefea ona lipotia tagata, kulupu, faasalalauga poo fe'au i luga o le Facebook, asiasi i le [Help Centre](#).

Atonu foi e te mana'o e faitau ta'iala poo [Facebook's Community Standards](#) e te iloa ai poo ā mea e faataga ma mea e lē faatagaina i luga o le auunaga (platform).

6. Aua ne'i tuuina i luga ou faamaumauga totino, auā e mafai ona autilo i ai le toatele o tagata. E pei o le tuatusi o le tou fale, igoa o lau a'oga, faamaumauga o lou aiga, teugatupe i le faletupe poo uputatala (passwords).
7. Talosaga i se tasi e te faatuatuaina mo se fautuaga poo se fesoasoani. E pei o lou matua, uso/tuafafine/tuagane, faia'oga, ta'ita'i o se ekalesia poo se afio'oga, poo se uō.
8. Pe afai ua moomia vave se lagolagosua, faafesoata'i se faalapotopotoga tau fesoasoani i le tou vaipanoa, poo le pulega faalotoifale.

Mo nisi faamatalaga, atonu e aogā mo oe nei fesoasoani (resources) faaopoopo:

[facebook.com: Youth Safety](https://facebook.com/youthsafety)
[getsafeonline.org: Protecting Yourself](https://getsafeonline.org/protecting-yourself)
[netsafeonline.org: Advice for Young People](https://netsafeonline.org/advice-for-young-people)

